

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Izida vsak četrtek in velja s poštnino vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 4 K, pol leta 2 K in za četrt leta 1 K. Naročnina za Nemčijo 5 K, za druge izvenavstrijske države 6 K. Kdor hodi sam ponj, plača na leto samo 3 K. Naročnina se pošilja na: Upravišтво „Slovenskega Gospodarja“ v Mariboru. — List se dopošilja do odpovedi. — Udje „Katošk. Hekovnega društva“ dobivajo list brez posebne naročnine. — Posamezni listi stanejo 10 vin. — Uredništvo: Koroška cesta št. 5. — Rokopisi se ne vračajo. — Upravišтво: Koroška cesta št. 5, vsprejema naročnine, inserate in reklamacije. — Za inserate se plačuje od enostopne petitvrste za enkrat 15 vin., za dvakrat 25 vin., za trikrat 35 vin. Za večkratne oglase primeren popust. Inserati se sprejemajo do srede jutraj. — Ne zaprte reklamacije so poštnine proste.

Slovenskemu ljudstvu.

Državni zbor je razpuščen. Podpisani poslanci Vseslovenske ljudske stranke polagajo svoje mandate v roke svojih volilcev. Jasnega očesa gledajo na svoje delo (in z mirno vestjo pričakujejo sodbe svojega ljudstva). V nebrojnih shodih ste, cenjeni volilci, v navdušenem soglasju odobrvali našo politiko in se veselili naših uspehov, nešteto krat nam je Vaše zaupanje vlivalo novega poguma v našem boju za Vašo staro pravdo. Zahvaljamo Vas danes za vse izraze Vaše ljubezni in Vaše zvestobe, ki dokazujejo, kako nepremagljiva stoji naša stranka, za katere prve služabnike smo se šteli mi kot Vaši zastopniki v državnem zboru.

Prezirano si bilo slovensko ljudstvo, z zaničevanjem so te ometavali narodni nasprotniki, z viška je gledalo nate tuje ti uradnišтво. Naš prvi namen je bil dvigniti tvoj pomen. In to se je posrečilo. Brez pretiravanja smemo trditi, da te danes pozna cela naša država, da te uvažujejo narodi in stranke v nji, da jih ni malo, ki se te boje.

Tvoji zastopniki so zvesto branili vse, kar je tebi svetega in pokazali so neenkrat, da ne klonejo svojih glav pred nikomur na svetu, kadar gre za tvoje pravice. Bilo se je mnogo hudih bojov, ki so v njih tvoji poslanci stali v ospredju in pod vodstvom svojega načelnika pokazali strankam in vladi, da je zedin-

V Ljubljani, dne 31. marca 1911.

Dr. Benkovič.

Demšar.

Fon.

Gostinčar.

Dr. Šusteršič.

Grafenauer.

Dr. Gregorčič.

Dr. Hočevlar.

Dr. Verstovšek.

Jaklič

Dr. Korošec.

Dr. Krek.

Dr. Žitnik.

Pišek.

Pogačnik.

Povše.

Roškar.

PODLISTEK.

Tudi ta!

Kakor velikanska sivovijoličasta krogla z rumenim robom, se počasi pomika jutranje solnce skozi prašno ozračje arabske puščave ter meče motno svojo luč na vrtove in strehe mesta Damaska. V mestu se giblje življenje že dve uri; bučen šum ljudi in živali se sliši skozi temne, ozke ulice.

Danes odhajajo proti Antiohiji in Mali Aziji karavane, ki so dospole pred tremi dnevi od Perzijskega morja in iz dolnje Arabije.

Tu prijašeta dva jezdeca iz stranske ulice na glavno cesto, ki vodi skozi zahodna vrata proti severni Sibiriji, proti morju, ter, nekoliko pred mestom na levo, v Jeruzalem.

Trgovci v karavani, ki sede na kamelah, vsi zaviti v široke plašče, plašno pogledujejo na jezdeca, v obeh enega izmed Beduinov, ki varujejo karavane, se zaiskri ogenj srditega sovraštva in roka zgrabi za široko bodalce za pasom.

„Pusti to,“ ga opomni spremljevalec, „to sta Rimci!“

„Ravno zato bi jima rad s svojim nožem prerezal vrat.“

„In potem ob letu osorej ne živi niti eden več od tvojega rodu.“

Beduin se porogljivo nasmeje:

„Mi prebivamo v puščavi; tja ne pride noben Rimec!“

„Rimci pridejo, kamor hočejo!“

Dalje ni mogel govoriti; kajti eden jezdec, močna, široka postava z gostimi, svetlimi brkami, se je zaletel s svojim konjem v gosto kardelo in začel kričati na trgovce najprvo v nekem tujem, surovem

jeziku, potem pa po rimsko. Nihče ni razumel besedice, pač pa vsak bliskanje sivih oči in seganje desnice po meču.

Karavana se je ustavila; drugi jezdec, plavalas kakor širokopleči, toda vitek in visok, je sledil tovarišu v ozko gazo, ki jo je naredila karavana. Njegova lepa vojaška obleka ga je značila za rimskega častnika.

S težavo sta jezdeca dospela slednjič na prosto in v diru sta kmalu prehitela karavano.

„Tu na levi zavijeva v stran,“ pokaže častnik. „Veš tudi, da ni bilo brez nevarnosti, prinesli sem propetorjeva pisma za glavarje delavcev v puščavi? Več milij na okoli ni prav nobene rimske posadke!“

Tu je prenehal in pogledal pazljivo nasproti jezdecem, ki so se počasi bližali po jeruzalemski cesti. Prva dva jezdeca sta držala v sedlu nekega tretjega, ki je slepo strmel v daljavo. Prišli so že čisto blizu. Naenkrat so se napele častniku žile na čelu, napol je potegnil svoj meč iz nožnice, a ga takoj zopet sunil nazaj.

„Ne, kogar so že bogovi kaznovali, se ne dotaknem! Torej so vendar še pravični bogovi!“

„Emo, kaj naj to pomeni? Saj je to le slep žid! Čemu taka jeza zaradi takega človeka!“

Častnik ni poklical teh besed, ampak je poklical k sebi enega spremljevalca ter izvedel od njega, da je slepec, kakor je domneval častnik, farizej Savel, ki je povzročil, da so kamenjali do smrti nekega Nazarencja Šefana.

Na poti v Damask, kjer je hotel dobiti še več Nazarencjev, je padel nagloma brez zavesti s konja. Ko se je zopet zavedel, je pripovedoval o žareči luči in o groznem glasu. To pa je seveda le domišljija; kajti noben spremljevalec ni ničesar videl, ne slišal. Dejstvo je le, da je Savel hipoma oslepel.

Mož je govoril zaradi slepca s pritajenim glasom. Rimec pa je smatral to, zaradi enega žida, za

so krive, da je državna zbornica dve leti pred ustavnim koncem dokončala svoje delo.

Zato pozdravljamo bližnji volilni boj, ki bo izčistil zrak in razbil mnogo starih zmot. V Vaši domovini bo brez dvojbe dokazal, da je Vseslovenska ljudska stranka enakopravna zveza vseh stanov našega ljudstva, da je v njenem taboru ves slovenski narod.

Hvaležni se spominjamo svojih najožjih prijateljev, pravaških zastopnikov hrvaškega naroda, ki so se z nami enih misli in enega srca združili v eno četo in se zavedamo, da je ta zveza začetek nove, srečnejše dobe za ves slovanski jug naše države. Zahvaljamo tudi zastopnike čeških kmetov in vse stranke Slovanske zveze, ki so nas podpirale v našem boju. Hvaležnega spomina na nje ne izbriše nobena sila iz naših src.

Štiri leta našega dela in boja so minula. Čisto smo ohranili zastavo Vseslovenske ljudske stranke, ki ste nam jo izročili v varstvo. Moč nam je krepila zavest, da uživamo Vaše zaupanje, in da je svet boj za duševni in gmotni blagor naše lepe domovine in njenega ljudstva. Lahko se je bojevati s tako zvesto armado, kakor je naša Vseslovenska ljudska stranka. Zvesta sebi, zvesta ljudstvu, ki je ustanovljena zanj, pojde v nove boje in k novim zmagam.

Živela!

svojo osebo za neumestno ter je glasno in trdo govoril ter izpraševal. Slepec, ki je čakal nekoliko oddaljen, je boječe poslušal grozeči, ostri glas, a ni rekel ničesar. Jezdci so se ločili.

„Resnično ti povem, Bruno, ko bi že bogovi ne bili tega malovredneža zaznamovali, bi ga bil zdaj na mestu ubil!“

„Ne razumem te, Emo. Kaj nas brigajo judje in privrženci Jezusa Nazarenskega?“

„Si li kedaj videl tega Jezusa? Ne! Veš pa, da sem moral čuvati na judovskem morišču red, ko je bil Jezus križan. Rečem ti in rekel sem ti že večkrat: Ko umirajo ljudje med mukami in bolečinami, kolnejo ali pa jokajo in tožijo; to si sam izkusil na bojiščih, kjer vendar umirajo možje v orožju. Jezus pa ni umiral tako; on ni umrl kot človek, ampak kot sin bogov. In potem še ta tema in potres!“

„Toda vse to pa vendar še ni v nobeni zvezi z onim Savlom!“

„Pač! Ali je bil Jezus božji sin, potem je pregrešno zasledovati njegove pristaše, ali pa je bil vsaj plemenit in dober človek, potem pa tudi njegovi prijatelji ne morejo biti zločinci. Zločince je tudi oni, ki jih mori; in to je storil oni Savel, ki se je nad Štefanovo smrtjo celo veselil. Sam sem to videl; kajti tudi na tem morišču sem v varstvo reda slučajno moral biti navzoč.“

„Hvala vsem bogovom, da so oslepili tega človeka in ga kaznovali, ker bi bil sicer ti svoj dobri meč ponižal za rabeljsko sekiro. Sicer pa, Emo, pusti take stvari; Rimljani se ne brigajo za notranje razmere premaganih narodov. Stavimo tudi mi tako. Nas polrimec pa še celo prav nič ne briga, kaj imajo ljudje in vsi drugi med seboj. Mi se borimo za svojo mezdo, za vojno slavo, in pa ker smo že take krvi ter smo zato tudi pokorni povelju. Drugega ne! (Dalje prih.)“

Nove volitve.

Državni zbor je bil dne 30. marca s cesarskim pismom razpuščen. Cesar je ukazal ministrskemu predsedniku, da takoj pripravi nove volitve. Te se bodo vršile dne 13. junija.

Volitve za državni zbor so razpisane za torek, dne 13. junija. Morebitne ožje volitve se bodo vršile dne 20. junija.

Pri zadnjih državnoborskih volitvah l. 1907 se je na Slovenskem Štajerju volilo tako-le:

1. Okraj Maribor levi breg, Sv. Lenart, Gornja Radgona, Ljutomer štel je vseh glasov 14.240. Oddanih je bilo: 9776. Dobili so: Roškar (Kmečka zveza) 6656, Mursa (liberalec), Kukovec (socialist), Senekovič (štajercijanec) skupaj 2993 glasov.

2. Okraj Maribor desni breg, Slov. Bistrica, Konjice vseh glasov 10.873, oddanih 7705. Pišek (Kmečka zveza) 4311, Glaser (liberalec), Kresnik (štajercijanec), Vidmar (socialist) skupaj 3273 glasov.

3. Okraj Ptuj, Ormož vseh glasov 13.824, oddanih 9054. Ploj (takrat Kmečka zveza) 5390, Ornič (Nemec), Zdravec (liberalec) skupaj 3561 glasov.

4. Okraj Celje, Vransko vseh glasov 10.070, oddanih 7449. Roblek (liberalec) 4131, dr. Povalej (Kmečka zveza) 2658, Vodopivec (štajercijanec) in socialni demokrat skupaj 1660 glasov.

5. Okraj Rogatec, Šmarje, Kozje vseh glasov 8755, oddanih 6604. Dr. Korošec (Kmečka zveza) 4187, Žurman (liberalec), Drogenik (štajercijanec) skupaj 2308 glasov.

6. Okraj Laško, Sevnica, Brežice vseh glasov 10.634, oddanih pri ožji volitvi 8.043. Dr. Benkovič (Kmečka zveza) 4432, Roš (liberalec) 3594.

7. Okraj Gornji Grad, Šoštanj, Slovenj Gradec, Marenberg pri lanskim volitvi vseh glasov 10.120, oddanih 4909. Dr. Verstovšek (Kmečka zveza) 3179, Kac (liberalec) 1730.

Vseh glasov je dobila Kmečka zveza leta 1907 pri volitvi v državni zbor 47.883, liberalna stranka 9550. Kakor so pokazale lanske deželnozborske volitve, smo od istega časa že vrlo napredovali.

Naša naloga. Slovenska kmečka zveza ima izvršiti pri prihodnjih volitvah veliko nalogo. Pokazati mora svetu, da med slovenskim ljudstvom ni prostora za lažnjivi liberalizem, najsi bo v slovenski ali nemškutarski obleki. Obenem mora narediti konec domačim prepripirom s tem, da združi vse dobro misleče Slovence pod eno zastavo, pod enim taborom. Kdor ni zadovoljen s katoliškim in kmečkim programom, naj se stisne v kot in ne moti napredka svojega ljudstva z neplodovitimi boji. Zastava Slovenske kmečke zveze, vihraj nam veselo v boj in nas navdušuj v boju, da te nazadnje ovenčamo z vencem sijajne zmage na celi črti.

O naši stranki piše graški dnevnik „Gr. Volksblatt“ tako-le: Kar se tiče slovenskih volilnih okrajev, se bo bržkone v toliko spremenilo, da bodo zadnje liberalne trdnjave vzete od Slov. ljudske stranke (Kmečke zveze): V organizaciji so krščansko-socialni Slovenci močno napredovali, tako, da se v njih krogih izraža upanje, da si bodo pridobili vse volilne okraje. Gornjegrajski marenberški okraj so v domačini volitvi liberalcem že odvzeli, zdaj se gre torej še za 26. in 27. volilni okraj, da ga jim iztrgajo. Prvi okraj je imel dosedaj senatni predsednik dr. Ploj, ki pa je šel svojo pot in je iskal zveze z liberalci. Kakor slišimo, ne bo več kandidiral; imenovanje senatnim predsednikom ga je nemara privedlo do sklepa, da se odtegne političnemu življenju. Liberalci bodo potem v veliki zadregi, da bi mu našli vrednega naslednika, in s tem je zmaga Ljudski stranki (Kmečki zvezi) zelo olajšana. Več napora bo treba v celjskem volilnem okraju, če se pomisli, da je dobil liberalni kandidat pri zadnjih volitvah skoraj 2000 glasov več. Če se jim tudi tukaj posreči, da zavihra njih zmagovalna zastava čez okraj, potem je slovenski liberalizem na Spodnjem Štajerskem položen v grob. Sedanje volitve bodo med Slovenci radi tega posebnega pomena, ker se gre za obstoj ali propad liberalizma. — Tako nemški list. Ne samo slovenska javnost, ampak tudi nemška, in sploh vsa avstrijska javnost bo tokrat s posebnim zanimanjem nasledovala volilni boj Kmečke zveze. Postavimo se kot junaki, da bomo zmagovalci na celi črti.

Razne novlice.

Iz finančne službe. Davčni oficial pl. Gruttschreiber je prestavljen iz Ljutomerja v Sevnico, in davčni asistent Henrik Snideritsch iz Laškega trga v Ljutomer. Nadalje so bili prestavljeni: kontrolor Anton Jurč iz davčnega urada v Lienzen v Maribor, Vincenc Gal iz Čmureka v Radgono in Jak. Malinger iz Ptuja v Kozje.

Iz justične službe. Višje deželno sodišče je imenovalo pravnega praktikanta pri okrožni sodnji v Mariboru Friderika Felberja in pravnega praktikanta pri deželni sodnji v Ljubljani Kajetana viteza pl. Premiersteina avskultantom.

Iz orožniške službe. Orožniška postaja v Slivnici se je premestila v Hoče.

Iz gozdarske službe. Poljedelski minister je imenoval gozdarskega nadkomisarja Antona Zhuberja pl. Okrog v Mariboru gozdarskim svetnikom.

Gospodarska zveza. V četrtek dne 30. marca dopoldne je imela Gospodarska zveza svoj občni zbor. Udeležilo se ga je lepo število članov. V imenu načelstva je poročal predsednik dr. Lampe. Povdarjal je, da je bilo minulo leto za vse zadrugištvu in sploh za gospodarsko življenje skrajno kritično in težavno. Slaba letina, kriza na denarnem trgu, razni polomi, v prvi vrsti Agro-Merkurjev, vse to je vplivalo ovirajoče na razvoj zveze. Vendar je pa vse te težave srečno prenesla in bilanca izkazuje 2250.49 čistega dobička. To je gotovo znamenje, da se kmečko zadrugištvu, ki je še mlado in nenavajeno težkih kriz, lepo utrjuje. V naprej se bo zveza zlasti bavila s posredovanjem za nabavo poljedelskih strojev in raznih semen. Nabava živine za vojno mornarice ostane še nadalje v rokah Gospodarske zveze. Mornarica noče argentinskega mesa, ampak domače. Tudi centralo za prodajo živine prevzame zveza. Poročilo o poslovanju je podal načelstveni ravnatelj gospod J. Jovan. Skupni promet blaga je znašal 4.023.123 K 86 v, skupni promet denarja 14.299.129 K 16 v, celotni promet tedaj 18.322.363 K 2 v. Včlanjenih je bilo koncem leta 83 zadrug z 559 zadrugišniki, ki imajo za 9202 K vplačanih deležev. Pri volitvah je bil mesto odstopivšega dr. Lampeta, ki je prevzel zadrugiški referat v deželnem odboru, izvoljen za predsednika profesor na trgovski šoli Karol Dermastija.

Novi sanitetni okraj se namerava v področju okrajnega glavarstva v Mariboru ustanoviti in sicer za sledeče občine: Sv. Miklavž, Gornje Hoče, Spodnje Hoče, Pobrežje, Skoki, Bohova, Rogoza, Slivnica, Spodnji Duplek, Ciglenci, Serkovec in Dogoš.

Nemškutarsko gospodarstvo. V ilustracijo, kako so „Štajerčevi“ napadi na naše zadrugišno delo in organizacijo vprizorjeni samo iz namena, zakriti denarne stiske raznih nemških in nemškutarskih zavodov in trgovcev, navajamo sodno razpravo, ki se je vršila pred par dnevi v Celju. Znani velenjski velenec Wutti je stal pred sodiščem obtožen krivde. Ta Wutti je tako gospodaril, da je v par letih zagospodaril 13.000 K. Obsojen je bil na 10 dni težke ječe. O tej obsodbi svojega prijatelja „Štajerc“ gotovo ne bo poučil svoje backe. Pa bi bilo tako hvaležno, napisati članek o nemškutarskem gospodarstvu, posebno, ker slučaj Wutti ni osamljen. Ponovimo: Pri naših nasprotnikih mora silno smrdeti, sicer bi „Štajerc“ ne kričal tako divje.

To so prijatelji. Povsod se hlinijo štajercijanci kot prijatelji našega ljudstva. Toda to je samo na zunaj, v srcu pa se jim želi slovenske krvi in slovenskega mesa. Najprej so zanesli razpor in sovraštvo v vrste naših ljudi. Hujskali so sosedu na sosedu, sinu na očeta, moža proti ženi. Opravljali so satansko delo. Sedaj, ko traja prepripi sam naprej, začeli so naskok na naše kmečke posojilnice. Nesramno lažejo o teh posojilnicah in nekateri ljudje, ki teh brezbožnih nasprotnikov ne poznajo, jim verjamejo. Zato dvigajo denar v kmečkih posojilnicah ter ga nosijo v nemške denarne zavode. Tam stoje sedaj nemški advokati in drugi nemški stanovniki okoli polnega korita, katero so napolnili slovenski kmetje, ter se smejejo. Komu se smejejo?

Gonja za denar. Nemškutarji in Nemci grdo lažejo o slovenskih denarnih zavodih. Zakaj? „Slovenec“ je izvedel, da so imeli radi enotnega hujskanja zborovanje, na katerem so sklenili: 1. Začeti se mora v „Štajercu“ gonja proti slovenskim zavodom ter nadaljevati številko za številko. 2. Izdati se mora knjižica, v kateri se somišljeniki pozivajo, da bojkotirajo vse, kar je slovenskega. 3. Posebna gonja se mora začeti proti slovenskim posojilnicam v Ptuj, Mariboru, Ormožu, Celju, Konjicah, Brežicah, Slov. Bistrici, Ljutomeru, Šoštanju, Slov. Gradcu, Gor. Radgoni. 4. Pri tej gonji se mora gledati pred vsem na to, da se v slovenskih posojilnicah vzdignejo večje vloge in naložijo v nemških. 5. Linhart mora prirejati shode, ki so na videz proti obstrukciji, v istini pa proti slovenskim posojilnicam. Na tak način upajo Nemci gospodarsko oslabilo slovensko ljudstvo ter zopet okrepiti nemške denarne zavode.

Proti ljudstvu. Štajercijanci so začeli hujskanje proti slovenskim kmečkim denarnim zavodom radi tega, da bi nezavedni ljudje vzdigovali svoj denar in ga nosili v nemške mestne šparkase. Vsak ve, da vsaka posojilnica naložen denar zopet izposodi, da ga torej nima zaprtega v kaki kasi, ker obresti ne rastejo same. Ako bi imela grda gonja nemškutarjev ta uspehi, bi morale slovenske posojilnice odpovedati posojila. Ker pa siromaki, ki imajo posojila, ne morejo dobiti drugod novega denarja, bi se jim morala nazadnje prodajati posestva. Iz posestev pregnati naše ljudi, to je zadnji cilj štajercijancev! Hudič nima večje ljubezni do siromaka, kakor jo ima štajercijanec. Vendar pa ne smemo pozabiti, da so dali tem prijateljem povod za gonjo naši liberalci s svojim brezvestnim gospodarstvom. Proč z nemškutarji in liberalci!

Mi in liberalci. Nobena naših posojilnic ni prizadeta od nemške gonje in hujskarije. Mi bi lahko sedaj križem držali roke in gledali, kako se podirajo liberalcem njih denarne trdnjave. Toda pristočno smo se postavili v bran nemškemu navalu. In še-le sedaj, ko smo stopili mi na plan, se je zaježila nemška gonja. Storili smo to iz ljubezni do ljudstva, ki je navezano tuintam na liberalno posojilništvo. Liberalci niso bili nikdar zmožni takega dejanja, ker

niso nikdar ljubili slovenskega ljudstva. Vemo, da nam tudi za to uslugo ne bodo hvaležni.

*** V ječo z njimi!** Po deželi zunaj se klatijo neznanzi ljudje, ki po gostilnah in na cestah hujskajo proti slovenskim posojilnicam ter trosijo o njih grozeče novice. To so od Nemcev najeti in plačani agitatorji, katere so si naročili iz tujih krajev, da jih pri nas nihče ne pozna. Pozivamo župane, da dajo tako sodrgo takoj zapreti v občinsko ječo ter storijo potem nadaljne potrebne korake.

*** Občni zbor štajerske C. kr. kmetijske družbe** v Gradcu. V sredo in četrtek 29. in 30. marca se je vršil v Gradcu občni zbor štajerske Kmetijske družbe. Bil je zelo dobro obiskan. Prvi dan se je razpravljalo o raznih predlogih podružnic in je bilo zelo mnogo predlogov sprejetih. Predaleč bi prišli, ako bi hoteli v naslednjem navajati vse, ker nam itak vedno primanjkuje prostora. Omenjamo samo, da se je sklenilo izdajati „Gospodarski List“ vsak teden in da se uvede na Kmetijski šoli v Št. Jurju ob juž. žel. pouk o vinoreji. Drugi dan se je tudi še razpravljalo o predlogih. Poslanec Roškar je krepko označil postopanje Nemcev, ki se ozirajo samo na Srednji in Zgornji Štajer, a se za Južnega nič ne brigajo. V resoluciji odločno zahteva, da se v bodoče ozira na vse okraje enakomerno in se poskrbi za povzdigo živinoreje na Spodnjem Štajerju. Roškarjeva resolucija je bila sprejeta. Malo grdo so se sicer držali Nemci, ko so glasovali za njo, toda ker se delajo na zunaj vedno kot najbolj pravičeni, so morali vgrizniti v to kisljavo. Poslanec Roškar je tudi utemeljeval predlog, naj se posreduje pri vladi, da dovoli posestnikom, da smejo določeno mero, 56 l žganja žgati v prihodnjem letu, če je kako leto izostalo tako n. pr. za dve leti 112 l. Predlog je bil sprejet. Z navdušenjem je bil sprejet tudi protest proti uvozu argentinskega mesa. Končno so se vršile volitve. Poslanec dr. Verstovšek se je pikro pritoževal nad nemško pristranostjo in je končno predlagal, naj se izvolita iz cele skupščine v odbor tudi poslanec Roblek in Majcen Gab. Prešerni Nemci so pa skromno/zahtevo kratkomalo odbili. Tedaj še v tako strogo stanovskem društvu, kakor je Kmetijska družba, ne poznajo Nemci nikake pravice, povsod hočejo biti gospodarji, slovenski kmet naj bi bil pa hlapec. Pri volitvah je bil izvoljen predsednikom grof Attems. Izmed Slovencev so izvoljeni: v revizijski komite g. nadučitelj Pušenjak iz Št. Mihela nad Mozirjem in pa g. župnik Gomilšek. Za odbornike so izvoljeni iz skupine za Spodnji Štajer, g. odbornik Robič, g. Taler in g. Mursa. —

Koncem zborovanja se je sklepalo o odlikovanjih. Odlikovan je grof Attems z žezno kolajno. Med drugimi so dobili odlikovanja: župan Faleschini iz Brežic, srebrno kolajno (za kake zasluge, res ne vemo!); izmed Slovencev ni dobil tega odlikovanja nobeden. Medeno kolajno so dobili: Wrešner iz Št. Ilje v Slov. gor.; pos. Kandič S. iz Ormoža; nadučitelj Porekar iz Huma; Čepe iz Pesnice; ravnatelj Fr. Vrečko iz Slovenjega Grada; častno diplomu: Fr. Korpar, posestnik iz Formina, in Bl. Tovšek, posestnik iz Št. Ilje nad Turjakom.

*** Možje in mladeniči!** Razpisane so državnozborske volitve, naj bodo zadnji naš bojni pohod proti liberalcem. V tem boju jih moramo za vselej potisniti na tla. Potem bo mir v slovenski domovini. Zato pa se organizirajmo za agitacijo. Vsaka vas mora imeti par agitatorjev, ki bodo kot vojskovodje svojega kraja vodili volilno borbo.

*** Iz volilne borbe.** Še-le nekoliko dni je preteklo od razpusta državnega zbora, in že smo notri v polni volilni borbi. Vse stranke, posebno one, ki imajo slabo vest, se z mrzlično naglostjo pripravljajo na volilni boj. Čas, ki mu je odmerjen, je tudi res kratek, zato je taka hitrost kolikor toliko umljiva. Povsod se že postavljajo kandidati. Slišijo se nova imena, stari politiki izginjajo iz pozorišča, skratka, vse dela in se trudi. Poslancem S. K. Z. in z njimi združenim poslancem Vseslovenske ljudske stranke ni treba nobenih prenapljenih korakov. Naša stranka je ves čas svojega obstoja izvršno vršila svojo nalogo, zato se ji ni bati sodbe ljudstva. Mirnega srca prepustimo zavednim volilcem, da si bodo na zaupnih shodih izbrali kandidate, katerim zaupajo. Ni nam potreba vsiljevati raznih ljudi, kakor se godi to ravno v teh dneh skoro povsod v državi. Samo dva kandidata sta že imenovana od naše strani. Kmečka zveza za ljubljansko okolico je v nedeljo, dne 2. t. m. proglasila enoglasno kandidaturu voditelja dr. Šusteršiča, in koroški Slovenci so ravno tudi v nedeljo postavili svojega voditelja Grafenauerja za kandidata. Kakor je videti, gremo v dobrem znamenju v boj. Voditelj naših kranjskih somišljenikov, in obenem vodja Vseslovenske ljudske stranke, dr. Šusteršič, in pa voditelj zatiranih koroških bratov, Grafenauer, sta bila prva pozvana od našega ljudstva k zopetnji kandidaturi in stopata kot prva na plan.

*** G. Kos Alojzij,** župnik v pokoju pri Sv. Martinu v Rožni dolini, je umrl dne 2. aprila t. l. v 70. letu svoje dobe. Rojen dne 1. julija 1841 pri Sv. Urbanu blizu Ptuja, v mašnika posvečen dne 29. junija 1865 je služboval kot kaplan pri Sv. Ilji pod Turjakom, v Starem trgu, pri Novi Cerkvi, kot župnik v Črešnjicah in od 4. septembra 1892 kot župnik pri Sv. Martinu v Rožni dolini.

Mariborski okraj.

m Kamnica pri Mariboru. Kakor se govori, bo de g. Gottfried Petschar odložil prihodnje dni županstvo. Hvaležnost našega posojilništva je na vseh koncih in krajih ista: prej ali slej breca.

Sp. Sv. Kungota. Josip Serneč, kmečki sin v Gradiški, nam piše, da ga prizadeti sumničijo dopisa iz Sp. Sv. Kungote ter mu na razne načine celo žugajo. Izjavljamo, da ni g. Josip Serneč z omenjenim dopisom v nobeni zvezi.

M. Hoče. V nedeljo, dne 9. aprila po večernicah ima Mladeniška zveza zopet poučno zborovanje pri g. Rojku. Na dnevnem redu so: govori, deklamacije in petje. Pridite vsi udje Mladeniške zveze in drugi dobro misleči. Sprejemali se bodo tudi novi udje. Živijo! Na svidenje!

M. Hoče. Na praznik Oznanjenja Marije Device so si ustanovili naši nemčurji „Südmark“-društvo — oznanjenje protestantizma in nemške šole. Izbrali so si gostilno g. Stanitza, priporočajoč ga na ta način Südmarki. Vzrok, oziroma povod ustanovitve je bil sledeči: Dobro znani naš učitelj Gatti je izgubil pri hočki občini tajništvo, ki mu je vsled njegove prebrisanosti in po zaslugi prejšnjega župana Werniga neslo lepe novce. Tej nesreči je sledila kmalu druga. Naš nadučitelj Moder, Gattijev nerazdružljiv prijatelj, v veselih in žalostnih dneh in nočeh, je izgubil tajništvo občine Pivola. Za te in še druge bridke izgube nemčurstva in štajercijanstva je bilo treba nekakega nadomestila, kajti lahko si mislimo, da se ne da dobro živeti samo od posilinemškega navdušenja. Utešilo za izgubljeno si ti, o ljuba, draga Südmarka, ti edina njih rešiteljica! Nadučitelj Moder ne nosi zastonj božjega imena! Osivel si že pri nas in tvoja modrost je dosegla sedaj svoj vrhunec, kajti postal si že tako moder, da so te po dolgih letih tvojega bivanja v Hočah smatrali za sposobnega vsaj enega predsedniškega mesta. Kot nadučitelja na slovenski šoli so te izvolili za predsednika Südmarke. Najbrž ni bilo zraven nobenega pristnega Nemca. Kaka čast in slast gledati nemške trake preko slovenskih prs in jih ljubko nazivati „Deutscher Bruder“. Kaka razlika med sedanjimi razmerami in onimi pred 40. leti, ko je bilo izpraznjeno učiteljsko mesto! Moder! Moder takrat in sedaj. — Kar se tiče šole, je stlačenih preveč otrok v posamezne razrede, kar naši deci, najdražjemu, kar imamo, zelo škoduje na zdravju. Pa tudi učni uspehi ne morejo biti v teh razmerah najslabše. Saj imamo prostor že za četrti razred, a delalo se je na to, da se je prepustil Gattiju brezplačno za stanovanje. Bilo bi sedaj dobro, da naš nadučitelj Moder poskrbi, da zapusti Gatti svoje brezplačno stanovanje, kar bo kot kavalir gotovo storil, in da se otvori tam četrti razred. Saj smemo upati, da mu je blagor učeče se naše mladine bolj pri srcu, kakor vse drugo. Odpustili ti ne bomo nikdar, da si postal glavni nam v verskem in narodnem oziru najsovražnejšega društva. Vedno in vedno si nas prosi, da te naj ne damo v časnik, ker si zelo občutljiv, ker je tvoje srce v jedru še slovensko, ker si rad z vsemi dober in ker te to strašno boli. Vedno si povdarjal važnost miru in sporazumljenja med občani, sedaj pa si zasejal v svoji dozoreli modrosti s pomočjo nekaj kratkovidnih renegatov med nas kal najhujšega nemira in sovražstva. Hotel si imeti boj, imej ga torej! Od naše strani se mora delo podvojiti in potrojiti, kajti drugače bi znal priti čas, ko se bo reklo: „Prepozno je!“ Nismo še izplačali niti slovenske občinske šole in že nam hočeš naprtiti plačevanje za nemško Südmarkino! Kako vablivo za našega kmeta v sedanjih dragih časih! Več prihodnjic.

M. Poljčane. „Štajerc“ in Vzajemna zavarovalnica v Ljubljani. Ptujsko glasilo šnopsarjev in renegatov se je začelo zadnji čas zaletavati tudi v Vzajemno zavarovalnico v Ljubljani, ker par nemškutarškim, a od slovenskega denarja vzdrževanim hranilnicam ni hotela vstreti in jim poslati vinkulacijskih izjav. Zlasti ni všeč tem prodancem geslo: „V imenu božjem!“, ki ga ima zavarovalnica na čelu svojih polje, in ga smeši, ker mu diši preveč po krščanstvu, a prav nič po nemškutarstvu in renegatstvu. Vedo pa naj duševni revčki in propalice okoli „Štajerca“, ki menda še niso videli zavarovalne police drugih zavarovalnic, da se z isto pravico, kakor večina drugih židovskih zavodov, sme posluževati tega lepega gesla tudi krščanska Vzajemna zavarovalnica v Ljubljani. Vsem drugim pa naj bode to, da jo obira „Štajerc“, v znamenje, da je ta domača zavarovalnica res izvrsten zavod, ki zasluži težnje slovenskega ljudstva, in torej tudi ne more biti po godu „Štajercu“, ki ga hoče s kugo nevere, šnopsa in odpadništva za vsako ceno upropasti. Kako ljubezen ima do Slovenca-trpina, dokazuje to, da napram drugim židovskim zavarovalnicam nima niti ene grajalne besede, če teh katera koga oskubi in oslepari. W. Neka stranka blizu Poljčan se je preselila v drugo poslopje in to tudi naznanila zastopniku neke zavarovalnice „Štajercu“, ki je pri kateri je imela zavarovane svoje premičnine. Ko je lansko leto pogorelo poslopje in tudi njene premičnine, ji dotična zavarovalnica z izgovorom, da ji preselitev ni bila naznanjena, ni izplačala niti vinarja odškodnine niti vrnila vplačane premije. — Pri St. Jurju ob juž. žel. je pogorelo pretečeno leto nekemu posestniku poslopje do tal. A graška „Wechselseitige“ mu je izplačala samo nekaj čez 1100 K, čeravno je bilo poslopje zavarovano za čez 1600 K in še več kot toliko vredno. A dični „Štajerc“, ki je ves prežet ljubezni do slovenskega kmeta, ni odprl niti najmanj svojih smrdljivih ust ne v prvem, ne v drugem slučaju, čeravno mu je moralo biti to znano. — Torej proč s to sleparsko in gausno cunjjo, „Štajercem“, in naročite „Slov. Gospodarja“ in „Stražo“ ter podpirajte dobre domače zavode, kakor je Vzajemna zavarovalnica v Ljubljani. Vsakega pametnega in zavednega Slovenca naj bo škoda, da ne skrbi,

da svoje poslopje in premičnine pri njej zavaruje, ker bo to itak njegova lastna korist, in ji skuša pridobiti vsaj še enega novega uda. To bo najboljši odgovor giftni kroti v Ptuj in njenim slovanožrcem.

M. Pekel pri Poljčanah. (Sulferajnska šola.) Tukajšnji posilinemci se pripravljajo, da s pomočjo nemškega Sulferajna sezidajo v Peklu nepotrebno nemško šolo. Nepotrebno, rečemo, ker popolnoma nemška šola ni primerna niti za slovenske otroke niti za takozvane nemške, katerih pravzaprav sploh ni. Za slovenske otroke nemška šola ni primerna, ker slovenski otrok nemškega pouka ne more razumeti, in torej tudi v izobrazbi ne napreduje in hodi zastonj v šolo obleko trgat; pa tudi za nemške ne, ker vsi ti razumejo slovenski in jim nič ne škodi, če se naučijo prav slovenskega jezika. Na sedanji slovenski šoli pa se otroci itak učijo tudi slovenskega jezika v višjih razredih, kakor je edino primerno. Mesto da se torej tukajšnji posilinemci potegujejo za čisto slovensko šolo, bi si rajši prizadevali, da se sedanja šola razširi, tako, da bi se otroci za življenje res dobro in korenito izobrazili. To bi otrokom res kaj koristilo. Ko bi Nemci v Slov. Bistrici namesto posebne nemške šole bili poskrbeli rajši n. pr. za dvojezično meščansko šolo, bi to koristilo otrokom za življenje, in sicer slovenskim in nemškim, tako pa je cepljenje šol otrokom v izobrazbi in napredku le na škodo in so stroški brez prida. Ali naši posilinemci pač črtijo slovenski narod in slovenski jezik ter bi vse Slovence radi v žlici vode potopili, ko bi mogli. In to so ljudje, ki so sinovi slovenske krvi, n. pr. Baumann, ki se je pisal prej Drev, ali Gruntner, prej Zemljak, slovenska rodbina iz Laporja, ravno tako Kugler, Machoritsch i. dr. Da se ne sramujejo, svoj rod in jezik tako zatajiti, ko živijo vrhu tega le od slovenskega ljudstva! Kakor se čuje, so naši posilinemci za bodočo nemško šolo, za katero vozijo že kamenje skupaj, nalovili 29 otrok, seveda večinoma otroke slovenskih rodbin. Mi tukaj svarimo pred vsem može občinskega zastopa v Peklu, kjer imajo slovenski može sicer večino, pa so si izvolili posilinemca za župana, da se ne bodo dali zapeljati in prevzeli kakršnokoli obveznost glede prevzetja nemške šole v občinsko skrb. Ubogi kmet ima že itak toliko plačil in davkov, in sedaj naj bi še plačeval to nepotrebno nemško šolo! Pa tudi posamezni kmetje naj ne obljubijo, pošiljati svojih otrok v to nemško šolo, ker če bode imela šola dovolj otrok, jo bodo takoj naložili občini na rame, da jo bode morala plačevati nemškemu Sulferajnu. Tako je bilo vedno in povsodi. Slovenski posestniki, branite se torej, dokler je čas! Občinski može naj na noben način ne pustijo, da bi se občina pri tej šoli kakorkoli v čem zavezala, pa tudi slovenski stariši naj ne obljubijo nobenih otrok za nemško šolo. Za slovenske otroke je sedanja šola najbolj primerna, ker se učijo tu tudi nemškega jezika na podlagi slovenskega, in ker se jim razlaga pouk v razumljivem slovenskem jeziku. Bog pa obvaruj komu verovati, da bo nemški Sulferajn prepustil nemško šolo občini zastonj. To bi bila jako bridka prevara za naše kmete. Poleg tega naj pomislijo slovenski stariši, da otroci, ki se ne naučijo v šoli jezika svojih starišev, tudi starišev pozneje ne spoštujejo, ampak jim postanejo nepokorni ter jih naravnost zaničujejo. Povsodi vidimo take žalostne primere, kjerkoli hodijo slovenski otroci v čisto nemške šole. Grdo in brezvestno pa je, če se dajo kate'ri slovenski stariši zaradi kakšnih daril preslepiti, da kakor Judeži prodajo svoje ljubljene otroke našim sovražnikom, ki jih hočejo le potujčiti. Taki otroci, ki so slovenski starišev, pa hodijo v nemško šolo, se vedno le pokvarijo. Zatorej slovenski stariši, ako hočete sebi in svojim otrokom dobro, branite se pekelne nemške šole in se držite sedanje svoje šole v Poljčanah, kjer se učijo otroci slovenskega in nemškega jezika in se vam ne bodo izneverili in popačili. Ubogim otrokom pa se boše tudi v šoli v Poljčanah poskrbelo za darila. Sploh je to drzno izzivanje Slovencev, da se v čisto slovenskem kraju stavi nemška šola, ki naj seje le združbo med ljudmi! Proč z nemškutarško kugo! Kdor seje veter, bo žel vihar.

M. Studenice. Tukajšnja podružnica Kmetijske družbe je imela pretečeno nedeljo po rani službi božji zelo dobro obiskan shod z zanimivim predavanjem gg. Škerleca in Čerča, po večernicah pa v M. Z. jako vspodbuden govor g. Zebota.

Ptujski okraj

Ptuj. V soboto, 25. marca se je vršilo o priliki obnega zbora kmečke hranilnice in posojilnice v Ptuj predavanje. Predaval je gospod nadrevizor V. Pušenk, ki je pojasnil razvoj in stanje Zadrugne zveze v Ljubljani ter govoril o slovenskih posojilnicah na Spodnjem Štajerskem. Pojasnil je pomen neomejene zaveze in dokazal, da se vlagateljem ni treba bati za hranilne vloge. Osvetlil je tudi primerne hujskanje časopisov zoper slovenske denarne zavode in pozival navzoče, da naj vsakega človeka, ki bode obrekoval naše posojilnice, naznanijo Zadrugni zvezi v Mariboru, katerega ga bo izročila sodišču.

Zborovalci so odobravali izvajanja govornika, ter izražali svoje zadovoljstvo nad tem, da se je javno in odkrito pojasnil položaj glavne posojilnice v Ljubljani in dokazalo, da Zadrugna zveza v Ljubljani nima nobene zveze s to posojilnico.

p Sv. Marko. Tu se je ustanovilo preteklo nedeljo po prizadevanju g. nadučitelja, Mihaela Vauhnička, Veteransko društvo, in kar moramo pozdraviti s posebnim veseljem: Poveljni in poslovni jezik je slo-

venski. Novoustanovljenemu društvu želimo najboljši uspehi, gospodu ustanovitelju pa priskrena zahvala! Novo društvo si pač ne bo naročilo za svoj list „Štajerca“, kakor bukovski „fajerber“.

p Ormož. Politično društvo našega „dragega“ liberalnega advokata dr. Serneca „Sloga“, je na obnem zboru v nedeljo, dne 2. aprila sklenilo zalivalo za dosedanje delovanje dr. Ploja in ga bode naprosilo, da sprejme zopet kandidaturu. Ljubi in še bolj nam dragi advokat dr. Serneč si torej želi zopet Ploja. Naši ljudje si pa želijo miru in odkritosrčne sloge, zato pa se ne bodo nikdar ogrevali za moža, ki je s svojim uskoštvo povzročil v naši domovini toliko prepira in političnega sovražstva. Spominjajo se tukaj volilci še tudi prav dobro, kako so jih liberalci, ne da bi zasluženi poslanec dr. Ploj to branil, zmerjali in napadali na prvem shodu po volitvah. Siti smo že vednih napadov med nami samimi, zato bomo volili kandidata Slov. kmečke zveze, liberalni advokatje pa naj imajo dr. Ploja, ako ga hočejo.

p Svetinje pri Ormožu! Že dolgo ni bilo iz naše župnije nobenega glasu! Zato sem si dovolil poslati enkrat nekoliko vrstic v naš ljubi „Slov. Gospodar“. Sicer pridem že malo pozno s svojim dopisom, pa ker se zanašam na potrpežljivost g. urednika, upam, da ga ne bo vrgel v koš. Dne 5. februarja t. l. sta obhajala v navzočnosti svojih dobro vzgojenih otrok in rodbine, ki so prihiteli od daleč, vrla naša pristaša in večletna naročnica „Slov. Gospodarja“ svoj zlati porok; ravno isti dan kot pred 50. leti, g. Matija Hedžet iz občine Žerovinec, in njegova žena Julijana, rojena Vraz, nečakinja dičnega ilirskega pesnika Stanka Vraza. Pred sv. mašo so č. g. pater Janez iz Lipnice s krasnimi besedami čestitali zlatoporočencema ter jima polagali na srce vse bridkosti in dolžnosti, katere sta toliko let zvesto izpolnjevala. Na gostiji se je nabralo tudi 20 K za „Slov. Stražo“. Č. g. župniku, kakor tudi č. g. patru Janezu, se za vso skrb in trud izreka najprisrčnejša zahvala, kajti preskrbela sta nam ta dan tudi pozno sv. mašo. Podobne slovesnosti se v lepi naši župniji najstarejši ljudje ne spominjajo. Čvrstima starčema po kličemo: Bog naj vaju ohrani še mnoga leta! — Občinski odborniki občine Žerovinci so pri obč. računu dne 9. svečana svojemu že 8. dobo županujočemu županu, g. Francu Vrazu, izrekli zaupanje, ter ga izvolili za častnega župana in mu za njegove mnoge zasluge, ki si jih je pridobil v občini skozi 20 let svojega županovanja, izročili častno diplomu! Iskreno čestitamo!

p St. Janž na Dravskem polju. Dekliška zveza je priredila pri nas dne 2. aprila prav zanimiv shod. Izborni govori gđ. učiteljice Erne Razlag iz Ptuj, deklic Ivanke Horvat in Alojzije Kovačič, so napravili mogočen vtis na mnogobrojne poslušalce. Želimo še večkrat takega sestanka.

p Sv. Jurij na Dravskem polju. Pri nas smo obhajali od 4. pa do 12. marca sv. misijon. Z veliko gorečnostjo se je udeleževalo ljudstvo pridig, kajti cerkev je bila dopoldne in popoldne natlačeno polna. Tisočera hvala čč. gg. očetom misijonarjem za njih trud in požrtvovalnost v spovednici in na prižnici! Samo za naše liberalce in štajercijance je bil sv. misijon trn v peti; no, resnica pač v oči bode. Dopisnik „Štajerca“ se zaganja v gg. misijonarje, češ, da so metali ljudem pesek v oči; morda si ti, revček na duhu, imel ta vtis. Nač vse veličasten je bil dan skupnega sv. obhajila (12. marca). Skoro vse ljudstvo cele fare, mlado in staro, je z veliko pobožnostjo pristopilo k mizi Gospodovi; popoldne so bile pa prepevane litanije in procesija z Najsvetejšim. Liberalcev in štajercijancev seveda ni bilo zraven. Prisrčna hvala tudi našemu nač vsem dobremu gospodu župniku za trud, in tudi sosednjim gg. duhovnikom za pomoč v spovednici. Ljubi Bog povrni vsem tisočero.

p Cirkovec pri Pragarskem. Po mnogih zaprekah so vendar začeli graditi pri nas postajališče. Že meseca maja se bodo ustavljali osebni vlaki pri Cirkovcah. Sedaj je konec tistim mešetarskim novicam, da ne bo postajališča, ako se ne pošlje zopet nekaj stotakov. Res, „laž ima kratke noge“, tako bo zažvižgala lokomotiva.

p Cirkovec. Zadrugna tehnična je dobila napis, da bo vsakdo vedel, kam naj prižene vole, ako noče biti goljufan pri kupčiji. Ko še ni bilo napisa, je menil nekdo, da je ograja pri tehnici za zborovanje; zato je nekdo zahteval pri tisti ograji, ker je namočil prej svoje močgane v norem floriantu, da mora gosp. kaplan z nabranim denarjem postaviti hotel pri postajališču. Njegov sosed mu je dal dober nasvet, naj si postavi kotel z mrzlo vodo. Mi pa svetujemo Goljativu gostilni, Starašini trgovini in cirkovski posojilnici, naj si tudi oskrbe lepe napise! Zakaj ni nobenih napisov? Saj je malo stroškov, a zunanost naše vasi bi bila ličnejša.

p Cirkovec. Mnogo gostij je bilo že letos v naši župniji. Najimenitnejša je bila Tomine-Sagadin, a tudi na gostiji Vabošek-Zafošnik je bilo prijetno. Brez plesa, a ne brez petja in godbe, smo bili židane volje tem bolj, ker sta oba ženina zavedna Slovenca. Na predlog domačega gospoda kaplana so darovali narodni gostje v Sagadinovi hiši 10 K in v Zafošnikovi 6 K za „Slovensko Stražo“.

p Zetale. Kolikor je dosedaj uradno znano, bo šla nova državna železnica, ki bo vezala Dunaj in mesto Split v Dalmaciji, iz Ptuj v Rogatec skozi Zetale. V žetalski fari boste mali postaji v Dobrni, na travniku gospe Horvatove in na Prevalih, večja postaja pa bo v Zetalah. Kedaj se bo gradila ta želez-

nica, še ni natanko znano. Dolgo ne bomo več čakali. Načrte dela že inženir Schenkli v Gradcu. Da se je ta železnica pospešila, imajo največ zaslug poslanci Slov. Kmečke zveze. Dr. Korošec in dr. Benkovič, ki sta vedno in vedno dregala železniškega ministra, posebno pa deželni glavar kranjski, pl. Šuklje, goreči pristaš Vseslovenske ljudske stranke, h kateri pripada tudi Slovenska kmečka zveza. Ta železnica bo odprla naše vinorodne haloške gorice. Potem nam ne bo več treba težko pridelanega vinskega pridelka dati napol zastoj domačim in ptujskim vinskim odeluhom, ampak ga bomo lahko pošiljali dalje v svet, kjer bomo dobili boljše plačilo. Zato smo pa poslanec S. K. Z., posebno dr. Korošec, iskreno hvaležni za ves njegov trud.

p Zetale. Meseca marca je nek huđ liberalce iz Čermožiš, saj ga vsi poznate, v svoji gorici pred svojimi kopači divje preklinjal in zmerjal sivo glavo našega častitega priljubljenega g. župnika in delavnega č. g. kaplana. Seveda si je privoščil tudi druge „klerikalce“, kakor n. pr. Janeza Vogrinca, Gašpara Korena itd. Znabiti si misli, da bo imel zdaj pri svoji gorici več blagoslova. To je njegova stvar. Mi ga le pomilujemo.

p Zetale. Katoliško bralno in izobraževalno društvo pridno napreduje. Skrbno se čitajo knjige in pridno pristopajo udje k temu društvu. Imamo že dosti čez 200 članov. Tudi naši liberalci hočejo postaviti svoje društvo na noge. Kmalu po novem letu so se začeli pripravljati na igro, ki so jo namenili igrati (zadnjo nedeljo pred pustom). Ker pa nekateri stariši niso pustili svojih deklet, da bi hodile ponoči okoli, je pa učitelj Trafenik s svojim tovarišem hodil na dom igralcev, da jih je tam učil in pripravljaj za namenjeno veselico, ki bi se imela vršiti v novi šoli. Toda čas je kmalu dotekel. Prišla je tista nedelja, ko smo že z veseljem pričakovali, kedaj se bo de oglašila krasna godba, ki bi nas vabila k slovesnosti naših liberalcev. Ali kaj je bilo? Nič! Ves njihov trud je bil zaman. Le škoda, da je ni bilo. Imela je biti popolnoma na nov način. Že pri vajah je bilo smešno; kakor se pripoveduje, so glavni igralci, kadar so se pripravljali in vadili, stali na mizi, imeli bele robce na glavi ter peli drug drugemu na uho. To bi bila smešna igra in popolnoma na nov način. Res škoda, da se ni vršila. Nekateri njihovi igralci so šli k večernicam, in potem k veselici Kat. bralnega in izobr. društva. Trafenikov tovariš pa je v četrtek, petek in soboto nekam pobegnil. Saj vemo, kje je bil. V nedeljo, dne 12. sušca je predsednik liberalnega Bralnega društva pri cerkvi naznanil, da bo imelo društvo v novi šoli shod. Milo je vabil ljudi k obilni udeležbi. Marsikaj je obetal, pa vse je bilo zaman. Govorniki so bili štirje: Predsednik Šime, dva učitelja in „poslanec“ Spindler, le poslušalcev je bilo prav malo. Vsi štirje so skončali svoje govore v četrto ure. Začel se je ta velikanski shod ob 10. uri ter trajal do 1/2 na 11. Predsednik Šimon Potočnik je govoril nazadnje. Med govorom je imel klobuk na glavi, ker se mu ni zdelo vredno, da bi se pred tako malo poslušalci odkril. Slovesno pa so obhajali liberalci pustni večer. Celó noč je bila postelja nekega gospodiča nedotaknjena. Ko so ga bili v eni gostilni že siti, pa je šel v drugo. Bil je maskiran, opravljen kakor berač ali kakor kak cigan. Drugo jutro, ko so šli otroci v šolo, je šel on domov. Bil je tako izmučen, da še poklekni ni mogel, ko ga je č. g. kaplan srečal, ko je šel z Najsvetejšim na spoved. Še mnogo je takih reči, ki jih pa ne bodem omenjal, ker je škoda časa in papirja. Kaj smešnega pa je včasih potrebno; in za to skrbijo naši liberalci.

p Cirkev na Drav. polju. V nedeljo 9. aprila po večernicah se vrši v Goljatuvi gostilni gospodarski shod, ki ga priredi „Osrednja zadruha za vnovčenje živine in pospeševanje živinoreje v Mariboru. Kmetje, pridite!

p Sv. Lovrenc na Drav. polju. Prihodnjo nedeljo dne 9. aprila po rani božji službi se vrši pri nas gospodarsko zborovanje, ki ga priredi „Osrednja zadruha za vnovčenje živine in pospeševanje živinoreje v Mariboru“. Ker bo shod za naše gospodarske razmere velike važnosti, so vsi tukajšnji živinorejci vabljeni da se zanesljivo udeležijo zborovanja.

Ljutomerski okraj.

1 Sv. Križ pri Ljutomeru. Med tem, ko se čuje od drugod žalostna vest, da je Mohorjeva družba v številu udov nazadovala, smemo mi naznaniti veselo vest, da smo znatno napredovali. Lani smo imeli gotovo že lepo število udov, namreč 311. To leto jih je pa kar za 27 več, tako, da ima letos pri nas Mohorjeva družba 338 udov. Koliko dobrih knjig bo prišlo na ta način zopet v župnijo, in kakor upamo, gotovo ne zastoj. Korist branja dobrih knjig je ja neprecenljiva.

1 Sv. Križ na Murskem polju. Naše Bralno društvo priredi na velikonočni ponedeljek, to je dne 17. aprila, veselico v gostilniških prostorih g. Ignaca Hauptman v Križevcih. Na sporedu sta dve gledališki predstavi in tudi naši vrli tamburaši nas bodo zopet razveseljevali s svojimi „instrumenti“. Po veselici prosta zabava, katera nam še tudi kaj zanimivega obeta. Torej vsi znanci in prijatelji od blizu in daleč in vsa sosedna društva ter vsi, ki ste radi dobre volje in bi se pa spet malo razveselili in kaj lepega videli, na veselo svidenje na velikonočni ponedeljek. Začetek ob 4. uri popoldne. Posebna vabila se ne bodo razpošiljala. K najobilnejši udeležbi uljudno vabimo odbor.

1 Sv. Jurij ob Ščavnici. Naše Bralno društvo opozarja vse prijatelje poštene zabave, da priredi na velikonočni ponedeljek v prostorih gospe Trstenjak prelepo igro „Divji lovec“. Naprogramu so tudi krasne pevske točke in tamburanje. Pridite v obilnem šte-

vilu, in tedaj se bo razvila po igri tudi vesela, a dobra in poštena zabava. Natančnejši program se naznani prihodnjič.

Slovenjgraški okraj.

s Šmartno ob Paki. (Še enkrat naše šolske razmere.) Ne mislimo odgovarjati tem potom dopisu v „Narodnem Listu“, kjer se surovo in neosnovano napada krajni šolski svet, oziroma komisija za opravičevanje zamud šolobveznih otrok, ker so člani te komisije odločni naši somišljeniki, pač pa hočemo opozoriti tem potom javnost in tudi višjo šolsko oblast na nekaj družega. V dopisu „Nar. Lista“, kjer zagovaja dopisnik g. nadučitelj, se čita med drugim tudi, da v času, ko je imel g. nadučitelj obravnavanja zamud, ni bilo toliko strank kaznovanih, kakor pa sedaj, ko je isto delo v rokah omenjene komisije, katere članom je g. nadučitelj iz strankarskih ozirov nasproten. Vprašamo, kako je to mogoče?! Zelo čudno se nam zdi, in mislimo, da to ni samo slučaj, da bi naenkrat, ko je izročil g. nadučitelj obravnavanje zamud komisiji, otroci bolj slabo obiskovali šolo. Nastane vprašanje, če ni g. nadučitelja njegova, preburo utripajoča liberalna žilica, to pot vendar-le prehudo razburila, da je izdal to, za kar se bo gotovo višja šolska oblast precej zanimala in bomo po svoji skromni moči poskrbeli tudi mi. Hotel je po znani liberalni maniri izpodkopati ugled spoštovanim možem komisije, a je pošteno sam nasedel. — Še nekaj! V dopisu „Nar. Lista“ se napada tudi načelnik kr. šol. sveta, češ, da je letos spoznal 9 za šolo nesposobnih otrok sposobnih, in da bodo sedaj isti kaznovani. Povprašali smo pri dotičnih strankah in izvedeli, da dosedaj tozadevnih odlokov še nimajo v rokah. Od kod torej dopisnik „Nar. Lista“ to ve?! Lansko leto je popisoval otroke g. nadučitelj sam. Spoznal je otroke za nesposobne in dotičnim starišem zagotovil, da jih ni potreba pošiljati v šolo — slučaj Glojek in Praprotnik — a je potem vkljub temu izročil razredniku popoln imenik, da so bili dotični starši res kaznovani. To se je dobro obneslo, ne li g. nadučitelj?! Ni čuda torej, da je Vaša priljubljenost ne le v širših krogih, kjer kot pristaš liberalne stranke niste priljubljeni, temveč tudi v ožjih vrstah Vaših liberalnih somišljenikov, skrečila na ničlo. To je popolna resnica! Dobrohotno Vam torej svetujemo, da te napade opustite, ker možem, kot so župan g. Pirtošek, Steblovnik in Koren, pisava in napadi umazanega „Nar. Lista“ pač ne morejo škodovati. Škodovali bodo podobni izbruhi le Vam, ker bomo prišli še z drugimi dejstvi na dan, katera bodo liberalni stranki zelo, zelo neljuba. Torej pamet!!!

s Sv. Primož nad Muto. V nedeljo, dne 2. aprila smo pokazali Šentprimožani, da še živimo in se še čutimo dobre, verne Slovence. Lepo število do 80 se nas je zbralo pri posestniku Ledineku na občini zbor Izobraževalnega društva. Na ustanovnem shodu je govoril poslanec dr. Verstovšek; društvo je oživil tokrat s svojim predavanjem. Posestnik Uršnik je otvoril zborovanje; č. g. Pintar je podal poročilo odborovo. Nato je govoril g. poslanec o izobrazbi, o potrebi vednega šolanja tudi za kmete, o slabih gospodarskih razmerah marenberškega okraja, o propadanju kmečkega stanu v tem okraju in o drugih javnih zadevah, katere mora poznati tudi kmet. Večkratni „Živio“-klici so se zahvaljevali govorniku za poučne besede. Do 40 udov se je vpisalo in plačalo udnino na dan zborovanja. V odbor so voljeni: Uršnik predsednik, Breznik Jože podpredsednik, Pintar J. tajnik, Lavko M. blag., Hölbl in mežnar odbornika, Ladinek knjižničar, Anton Kos in Potočnik Lud. rač. pregledovalca. Po zborovanju so se razgovarjali možje s poslanecem še o mnogih zadevah, zlasti o šolskem vprašanju Sv. Jerneja.

s Marenberg. Veste kaj, fantje in dekleta, kaj bi pa bilo, če bi si ustanovili mi kakšno izobraževalno društvo ali pa mladeniško in dekliško zvezo! Kaj pravite k temu, dragi mladeniči in mladenke? Ali bi ne bilo potem veselo v Marenbergu, ko bi imeli kaj takega? Tega, seveda ne sme nihče reči, da smo za nič, da nič ne naredimo za narodno stvar, za naše razmere še mi zadosti delamo. Toda lažje bi potem delovali, če bi ustanovili kako društvo. Saj beremo vedno v časnikih, kako se fantje in dekleta na vseh koncih in krajih naše mile slovenske domovine dramijo in si ustanavljajo društva in zveze, v katerih se izobrazujejo in napredujejo na političnem polju. Na ta način se tudi lažje izognejo raznim priložnostim, ki pretijo od vseh strani, in se lažje branijo proti sovražniku, ki ga je povsod dovolj. Tudi mi se ne pustimo zaničevati in zasramovati od verskih odpadnikov in narodnih nasprotnikov; agitirajmo z vsemi močmi, da dosežemo, kar si želimo. Toda posamezno ne dosežemo nič, le skupno. Zato pa, dragi fantje in dekleta, združimo se v veliko četo. Držimo se eden drugega, kakor zvesti bratje in sestre in ne mirujmo poprej, dokler ne zaplapola slovenska zastava po naših krajih.

Konjiški okraj.

k Konjice. Kmečka hranilnica in posojilnica ima na velikonočni ponedeljek, dne 17. t. m. svoj III. redni občni zbor. To je denarni zavod, ki dela našim kmetom čast. Zaupanje slav. občinstva je vsestransko. Naj govore obrekljivi jeziki kar hočejo, to je jasno: tu se družijo zanesljivost, vestnost in požrtvovalna nesebičnost, ki želi le korist posameznika in skupni gospodarski napredek. Da se razblini zadnji pomisleki med občinstvom, se uljudno vabijo vsi

člani, naj se zbora sigurno udeležijo. Vedite pa, prijatelji in neprijatelji: To je ljudsko delo, in ljudsko delo ima veljavo, moč in obstanek.

k Konjice. Gotove tržke gostilne nimajo važnejšega dela, ko da skrunijo resni postni čas s sistematičnim krokanjem, ki ni v čast njim in ne obiskovalcem.

k Konjice. Dne 5. marca in 2. aprila sta se vršila dva dobro obiskana shoda Dekliške zveze, ki ponosna na svoje delo in zvesta svojim načelom, hiti za vzornimi cilji, probuditi svoj dom za veličast vere in domovine. Umevno je, da duh, ki vlada v zvezi, marsikomu boče v oči, a čim vrlejša so dekleta, tem mirnejše zasledujejo blagotvorni svoj smoter. Mladenke, zveza vam je zvezda voditeljica, ki vas vnema za to, česar so polna vaša srca, zvesta ljubezni do vere in domovine.

V Čadramu je imela slovenska ljudska posojilnica za Oplotnico in bližnji okraj, ki je začela dne 9. marca 1902 svoje delovanje, občni zbor, pri katerem se je poročalo, da je imela l. 1910 nad 240.000 K prometa in ima nad 7000 K rezervnega zaklada in svojo lastno hišo v Oplotnici z malim posestvom. Uraduje pa ta naša posojilnica še v župnijski hiši tik nove cerkve, ker ima še v njeni lastni hiši vso pravico prejšnja, že nad 80 let stara lastnica, do smrti. Dosedanjemu odboru se je izreklo zaupanje in so se računali že po g. nadrevizorju Pušenjaku pregledani, soglasno potrdili, ter se je slednjič tudi stari odbor soglasno vnovič izvolil. V njem imamo kar 7 trdnih posestnikov, odločnih domačinov, kateri so pri občini zapisani kot volilci I. razreda, so skrbni gospodarji in imajo sami lepe svote denarja tukaj založenega, zato pa tudi skrbijo, da se denar varno obrestuje. Od lani imajo naši posilincevi v Oplotnici že tudi s pomočjo matere Študmarke svojo posojilnico. Oni, ki so pred ustanovitvijo naše rekali, da pri nas posojilni sploh ni nič treba, so zdaj spoznali drugo kot potrebno in pri vsaki priložnosti hujskajo proti naši nevedne ljudi, češ, da bodo izgubili svoj denar, in nahajajo se med narodnjaki še taki ljudje, ki imajo veliko tisočakov v nemški hranilnici ali kje drugje naloženih in zaupajo bolj našim nasprotnikom, kakor pa poštenim domačinom, ker prvi imajo v lepih palačah svoje urade in blagajne, katere so jim pozidali Slovenci z dobičkom svojih vlog, tako pomagajo k temu, da smo mi podlaga tujčevi peti. Pravi domorodec pa skrbi za blagor domovine, kateri obstoji v gmotnem in duševnem napredku. Če kdo učaka, da se bo rekalo: Posojilnice na Kranjskem imajo 100 ali več milijonov premoženja, kako nas bodo tujci spoštovali!

Celjski okraj.

c Slivnica pri Celju. Slivniškemu vodji liberalcev se zdi že predolgo čakati, da bi prinesel „Nar. List“ poročilo o izidu volitev; zato se ponaša s svojo zmago v ljubljanskem „Slovenskem Narodu“, ker je šel „Nar. Dnevnik“ rakom žvižgat. Ko je začel „N. Dnevnik“ izhajati, ga je priporočal z velikim lepakom na čebelnjaku; to je tisti čebelnjak, ki je bil radi zidanja IV. razreda za nekaj korakov prestavljen; stalo je pa to delo občane toliko, da je nek Slivničan rekel: Če svoto, ki se je izdala za prestavljanje čebelnjaka, pomnožimo z 10, dobimo že skupaj denar za novo šolsko poslopje. — Dopisniku se zdi potrebno omeniti, da je bila volitev ob obletnici Kumerčevega pogreba. Tako zdaj še-le vemo, zakaj je volitev, ki bi se imela izvršiti novembra, bila 16. sušca. S Kumercem bi bili vi pač rajši tiho, ki mu niste privoščili tolažbe sv. zakramentov, ter ga niste, dasi od mnogih strani naprošeni, pri svojih obiskih k temu nagovarjali. Zdaj, ko je leto minulo, pišete, „ni se dal namreč spovedati“, takrat ste pa brzojavili na ordinarijat, da se je želel spovedati. G. župnik dobro ve, kakšne ljudi ima v fari, zato je moral, poslušajoč svojo vest, pri izbiranju kandidatov za občinski odbor, izločiti vse tiste, ki trosijo grd liberalizem; žal, da ljudstvo še ne pozna volkov v volčji obleki. A storil je svojo dolžnost kot dušni pastir ter povzdignil svoj glas; da je ostal njegov glas glas vpijočega v puščavi, to mu njegove zasluge ne zmanjša. Pa že sedaj se mnogim odpirajo oči ter se kesajo svojega ravnanja s svojim domačim župnikom, se tudi še sramujejo; kesali pa se bodo še velikokrat, preden bo potekla doba; ker z verskim liberalizmom bo vladal v občini, kakor že dosedaj, gospodarski liberalizem, to se pravi, ne bo se gledalo na krajecar; občinski veljaki bodo z denarjem po svojih liberalnih nazorih razpolagali in cvetela bo gostilniška obrt.

c Lahovna pri Celju. Umrli je dne 25. marca t. l. posestnik Jožef Pečnik v Pernovu. Pokojnik je bil vzor krščanskega moža, vnetega kristjana. Posebno pa se je odlikoval s tem, da je držal nad 100 otrok pri sv. krstu na svojih blagih rokah. Pogreb se je vršil dne 27. marca ob 10. uri popoldne. Marsikoga je ganil do solz pogled na toliko množico ljudi, posebno pa otrok, katerim je bil pokojnik boter. Naj Vam bo torej dragi boter zemljica lahka, počivajte v miru in večna luč naj Vam sveti!

c Gornji Grad. Liberalizem hoče strahovati vse v Gornjem Gradu. Kdor zasleduje tukajšnje dopise v „Narodnem Listu“, spoznava lahko to klike v vsem njenem mišljenju, stremljenju in delovanju. Ti ljudje napadajo na najsurejši način vsakogar, kdor se drži svojega katoliškega prepričanja in noče segati za liberalce v ogenj po kostanj. Kakor stekli pes napada mirnega človeka, ravno tako napada blatna cunja „Narodni List“ gornjegrafske trezno misleče fante in dekleta. Kakor da bi bili mi krivi, da so li-

Ime pridelka.		Gradeo		Maribor		Celje		Ptuj		Ormož	
		K	▼	K	▼	K	▼	K	▼	K	▼
Pšenica	50 kilogramov	12	75	10	50	12	—	11	50	11	—
Rž		9	25	8	25	9	—	8	50	9	—
Ječmen		9	—	8	50	9	50	11	—	10	—
Oves		10	92	9	50	10	—	11	50	9	50
Koruzna		7	50	7	75	8	50	8	—	7	—
Proso		8	75	8	25	11	—	8	—	9	—
Ajda		9	08	8	—	11	—	9	—	9	—
Sladko seno	2	50	2	50	2	50	3	80	5	—	
Kislo	2	20	—	—	2	—	3	10	4	—	
Slama	—	—	1	75	2	—	3	60	3	—	
Fizola	1 kilogram	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Grah		—	—	—	60	—	—	—	—	—	—
Leča		—	—	—	80	—	—	—	—	—	—
Krompir		—	—	—	08	—	—	—	—	—	—
Sir		—	—	—	40	—	—	—	—	—	—
Surovo maslo		—	—	2	50	—	—	—	—	—	—
Maslo		—	—	1	80	—	—	—	—	—	—
Bpeh, svež	—	—	1	70	—	—	—	—	—	—	
Zelje, kislo	—	—	—	24	—	—	—	—	—	—	
Repa, kislá	—	—	—	20	—	—	—	—	—	—	
Mleko	1 liter	—	—	—	22	—	—	—	—	—	—
Smetana, sladka		—	—	—	96	—	—	—	—	—	—
„ kislá		—	—	—	96	—	—	—	—	—	—
Zelje, 100 glav	—	—	3	50	—	—	—	—	—	—	
Jajca, 1 kom.	—	—	—	06	—	—	—	—	—	—	

Zahvala.

Za vse srčno sočutje povodom prebriske izgube našega ljubljene očeta, gospoda

Jožefa Weingerl,

kakor tudi za častno spremstvo k večnemu počitku izrekamo tem potom vsem sorodnikom, prijateljem in znancem najtoplejšo zahvalo.

Posebno se zahvaljujemo č. g. župniku za prelepi nagrobni govor, slavni framaki požarni brambor za njen obilni trud, društveni godbi alavne požarne brambor na Sp. Poljskavi za ganljive koračnice žalujke kakor tudi vsem zastopnikom sosednih gasilskih društev, ki so spremili svojega tovariša na zadnji poti.

Fram, dne 28. sušca 1911.

419

Žalujota rodbina Fortmüller.

VABILO

na

občni zbor

Kozjaške posojilnice pri Sv. Križu pri Mariboru,

vpisana zadruga z neomejeno zavezo, ki se vrši v nedeljo 23. dne aprila 1911 ob 11. uri predpoldne v zgornjih prostorih Kočvarjeve gostilne.

Dnevni red:

1. Poročilo načelnstva.
2. Poročilo nadzorstva.
3. Odobrenje računskega zaključka za leto 1910.
4. Volitev načelnstva in nadzorstva.
5. Slučajnosti.

439

Več dobrih potovalcev

sprejme proti visoki proviziji:

„Glavni zastop“ Vzemne zavarovalnice ljubljanske v Mariboru.

440

Tovarna za lesne izdelke in barve

v Ljubiji, pošta Mozirje,

sprejme takoj 2—3 dobre kovače, 2 kolarja proti 3 do 5 kron dnevnega zaslužka.

837

Oskrbištvu tovarne.

! Travnike brane!

peterstne 36 K

šest „ 64 „

400

sedem „ 72 „

in vse druge poljedelske stroje izdeluje točno in po ceni

tovarna poljedelskih strojev v Hočah pri Mariboru Jos. Pfeifer.

Razglas ustanov.

Na deželni gluhonemnici v Gradcu se bodo od dale s pričetkom šolskega leta 1911—1912 sledeče označenih 15 ustanov za na štajerskem pristojne, za uk sposobne, uboge gluhoneme otroke.

1. Ena, cesar Franc Jožef-ova ustanova za enega, na štajerskem rojenega, v deželnem zavodu se nahajajočega otroka. Ustanovo podeli na terna-predlog štajerskega deželnega odbora Nj. ekscelenca g. c. kr. namestnik štajerski.

2. Ena Gottlieb-ova ustanova in
3. Ena Jozefa Furgot-ova ustanova.
Ti dve ustanovi podeli po prezentaciji knezoškofjskega konzistorija c. kr. namestništvo.

4. Ena Josip Sessler-jeva ustanova: Isto podeli na predlog posestnika graščine Grobblöbning c. kr. namestništvo.

5. Tri Ignac Dissaner-jeve ustanove: Podeli jih štajerska hranilnica.

6. Ena Ivan Pauerjeva ustanova. Podeli jo posestnik Hrastovec.

7. Dve Franc Daffern-jevi ustanovi.

8. Ena Franc Tax-ova ustanova.

9. Ena Simon Stocker-jeva ustanova.

10. Ena vitez Kaiserfeld-ova ustanova in

11. Dve štajerski deželni ustanovi.

Te ustanove (točka 7 do 11) podeli štajerski deželni odbor.

Prošnje, naslovljene na štajerski deželni odbor, opremljene z domovnico, krstnim listom, listom o nastavljenju koz, s spričevalom o zdravju in ubožnosti spričevalom, se naj dološljejo na ravnateljstvo dež. gluhonemnice v Gradcu, Rosenberggürtel 12, naj dale do 30. aprila 1911.

Gradec, v aprilu 1911.

435

Štajerski deželni odbor.

Pojasnila o inseratih daje

upravitelje samo tistim, ki priložijo vprašanja znamko za 10 vinarjev.

Loterijske številke.

Dne 1. aprila 1911.

Gradec . 84 12 82 54 38

Dunaj . 2 42 68 17 38

Učenci, ki bi imeli talent za podobarstvo in pozlatarstvo, sprejme takoj pod ugodnimi pogoji Ant. Sumrek, podobar in pozlatar Celje. 248

Seme pravega kašelskega zelja, prodaja Ig. Mrcina, v Zg. Kašlju pošta D. M. v Polju po K. 1-20 za 20 gramov. Denar je poslati naprej. Sprejemajo se tudi pisemne znamke. Pohvalna priznanja mojih dosedajšnjih odjemalcev so na razpolago. 158

Lepo posestvo tik železniške postaje Pesnica pri Mariboru, obstoječe iz 11 oralov zemlje in sicer travnika, sadonosnika, njiv in gozda ter lepe zidane opeke hiše hiše in viničarije se ceni primereno in jako ugodno takoj prodaja. Istotam se prodaja tudi manjše posestvo, ki meri 5 oralov in sicer obstoji iz travnika, sadonosnika, njive in lesene hiše. Obe posesti imate krasne lege za vinograde. Natančneje pri g. Zinauer Sv. Jakob v Slov. gor. 845

Lepo malo posestvo med Sevnico in Rajhenburgom, 5 minut od železnice, je hosta, lepe njive, travnik s sadnim drevjem, lepa ravčina, je kozolec, hlev za živino in svinje, hiša ima dve sobi, dve kuhinji, klet, se prodaja za 4500 kron. Naslov je v upravitelstvu tega lista. 118

Posestvo se prodaja zavoljo starosti, 10 minut od cerkve Makole. Zidana hiša, velik vrt, travnišče, mlad les, vinograd, bradje in njiva, vse skupaj meri 6 oralov. Cena 3000 kron. Več se izve pri Antonu Vampelu, posestniku v stranskih Makolah št. 15, pošta Makole pri Poljčanah. 249

Krojaški štent še skoraj nov, dobro ohranjen, z vso pripravo, kisto in streho, se po ceni prodaja. Izve se pri upravitelstvu „Slov. Gospodarja“. 375

Prodajam vino, 10 polovnjakov vina, 10 polovnjakov starine, oboje bele barve, večidel riziing. Kdor kupi vsega, ga dobi po 26 vin. I. Jurij Pleunik, Virštanj p. Podčetrtek, Štajersko. 40

Pozor kovač!

Na prodaj je kovačija v sredi vasi pol ure od ptujskega mesta, pri veliki cesti, blizu številke 116, ker tam ni nobenega kovača. Cena je 3000 K. Vpraša se pri Ivanu Mramoru v Studencih pri Mariboru, Šolska ulica 9. 411

Na prodaj je v Sevnici ob Savi lična zidana hiša z vrtom, obstoječa iz treh sob, dveh kuhinj, veže, kleti in jedilne kamre, pripravna za vsakega rokodelca. Cena nizka. Več se izve pri A. Doklerju, pos. v Sevnici. 412

Čevljarskega učenca sprejme g. Fr. Navarh v Mariboru, Koroška cesta št. 9. 230

Mladenič iz III. gimnazijskega razreda, star 19 let, bi rad vstopil v kako primerno službo. Naslov se izve pri upravitelstvu. 394

Posestvo s tremi orali zemlje, blizu 100 sadnih dreves, lepa nova zidana hiša, spodnja in zgornja klet, hleva za krave in svinje, potem skedenj in kolarica, studenec na dvorišču in vse lepo ograjeno, 5 minut do mesta, se izprosi roke prodaja. Pripravno je za penzionista, rokodelca ali mallega kmetu. Drugo pove iz prijateljnosti Ana Migič na Hajdino št. 103 pri Ptuj. 401

Hiša v Celju, tri minute od tovarne, za vsaki obrt primerno, posebno za kakega penzionista. Dava prosta z devetimi sobami, prinaša na leto tisoč kron dobička velik, lep vrt za zelenjavo, pri hiši je veliko, lepo dvorišče in studenec, velika 16 tisoč kron. Pojasnila daje Anton Kuher v Ločah pri Poljčanah. 396

Učenca sprejme na triletno dobo Ivan Grizold, slikar, Studenci pri Mariboru, Schusteritschstr. 18. 892

Plačlen gostilničar, čegar žena je dobra kuharica, se pod ugodnimi pogoji sprejme oz. se gostilna prodaja ali da v najem. Oto Schwarzhing, Majšberg pri Ptuj. 406

Več učencev se sprejme pri velikem ključavničarskem obrtu s stanovanjem in celo hrano, Gradec, Wienerstrasse 91. 385

Priden učenec, kateri bi imel veselje za trgovino, od poštenih staršev, se sprejme pri Uran i Zorenču u Desiniču, trgovina z mešanim blagom. 404

Sprejme se takoj: eden učenec. ne pod 15 let star v trgovini mešanega blaga; prednost ima oni ki govori tudi nemški in ima dobre šolske spričevala. Sprejme se tudi dekla, ki mora biti sposobna za kuhanje in vsak hišni posel. Oglašiti se je pri Lukatu Senica, trgovec v Šmarju pri Sevnici. 398

30.000 cepljenih trt imam na prodaj: več vrst silvanec zeleni, laški zling, beli bugundec, mosler in več drugih. Cena je od 14 do 18 kron 100 komadov, imam tudi 17.000 vkoreninjenih divjakov Riparia Portalis. Cena za 100 komadov je 3 krone 50 vin. Imam tudi razna vina, bela in rdeča, cena po dogovoru. Za obilno naročilo se priporočam. Josip Cotič, trtnar in vinogradnik v Vrhopolu, p. Vipava, Kranjsko. 397

Prodajo se 4 stavbeni prostori (Bauplätze) blizu vasi in Hočkega kolodvora. Studenec z vodo zastoni zraven. Kupec se naj oglašuje pri Francu Kranjcu, krojač na Skokah št. 8 p. Hoče. 393

2 jermenarska pomočnika in enenega učenca išče za s. alno g. Krivanek v Mariboru. 390

Mesarskega učenca sprejme takoj Vanpotic v Ljutomeru. 399

Hiša v sredini Maribora ležeča se takoj prodaja. Naslov v uprav. 281

Obrtniki pozor!

Mala prav dobrih gostilna, ki je malo kedar na prodaj kaj takega, v prijaznem kraju, pol ure od železniške postaje, 5 minut od farne cerkve, pri okrajni cesti, na leto se lahko nad 50 polovnjakov vina iztoči, je tudi žganjeto in prodajalna tobaka, tudi trgovina bi lahko bila zraven. Proda se z vsem pohištvo vred po zelo nizki ceni. Naslov pove upravitelstvo. 388

Išče primerne službe za viničarja, ali pa oskrbnika večjega posestva, mlad mož, samec, zmogel vinogradskih in poljskih opravil. Naslov pove uprav. „Slov. Gospodarja“. 383

IPOZORI!

Eno prav lepo posestvo z lepo zidano, z opeko krito hišo, 3 sobe, 2 veliki kleti, ter gospodarsko poslopje, 8 oralov zelo rodovitne zemlje, obstoječe iz sadonosnika, gozda, travnika, njiv in 1 oral novonastajenega 3 letnega vinograda, ki se 10 do 14 polovnjakov vina letos prideluje, v Šmarju pri Jelšah, četrt ure od cerkve, šole in kolodvora v zelo lepi legi, se takoj zaradi preselitve samo za 9 tisoč kron prodaja, 4 tisoč kron je vključenih. Natančneje Franc Peteline, na Zg. Poljskavi pri Pragerskem. 339

Čebulo za saditi, liter 80 vinarjev, prodaja Vid Murko, trgovina, Meljska cesta št. 24, Maribor. 405

Semena sveže kakovosti za vrtove in njive. Zelje, salata, grah, peso, štajersko in lucernsko deteljo, čebulo, svinjsko kolerabo in svinjsko cikorijo, travno seme, kupite najbolje že nad 30 let obstoječi trgovini s semenjem in špecerijemskim blagom.

Ivan Sirk,

Maribor, Glavni trg, rolovč. 241

Na prodaj imam bukovo neotesno stiskalno drevo (Pessbaum) in hrastovo našagan pod za stiskalnico. Jožef Filipič, na Benetku, pošta Ljutomer, Štajersko. 358

Proda se lep travnik v občini Dragučova. Ceno pove Anton Pukl mesar v Pobrežju 137. 430

Sprejmeta se takoj dve slugi, katolika, v starosti 15—17 let, če doprineseta spričevalo od pristojnega veleč g. župnika. Kje pove upravitelstvo Sl. Gosp. 429

25 kron po sklenjeni pogodbi dobi tisti ki mi ve nasvetovati za dober mlin ali žago z nekaj posestvom ali za dober prostor ki ni predalet od kakega trga ali železniške postaje. Kdor mi hoče dati ali nasvetovati naj piše na naslov: Jožef Tisler, pošta Laški trg, Poste restante. 434

Na prodaj je posestvo četrte ure od trga in kolodvora, meri 9 in četrte orala dobre zemlje, njive travnikov in hoste, poslopje obstoji iz hiše, kuhinje, 2 kleti, hleva za živino in svinje, pod, parna, kozolec, pridelava se 4 polovnjake vina in 4 do 5 polovnjakov jabolčnika, tudi ima dobro studenčno vodo, redi se lahko 3 govedi in 3 do 4 svinj, cena je 4300 K. Več se izve pri lastniku Antonu Zupan, Tolsto št. 17, Laški trg. 427

Hiša v Mariboru nova, eno nadstropje, 8 stanovanj, vrt, zidan hlev za svinje, kuhinja za perilo je na prodaj za 84.000 K. Hranilnica 20.000 K. Vpraša se Bankalarigasse 13, Prauchart. 428

Posestvo na prodaj, gozd, njiva, sadonosnik, vinograd z novim nasadom. Posestnica Neža Pukl v Hočah. 431

Kupec pozor! Škurlejevo posestvo v jako lepi legi na Gaisbergu 1½ ure od železniške postaje Sp. Dravograd z okoli 50 oralov lepih njiv, trevnikov, paše in mladega gozda se takoj za 6500 K prodaja. Kmetija je popolnoma brez dolga in se zamorejo 1500 do 2000 K posojila najeti. Proda se samo takoj, ker se v drugem slučaju v zakup da. Več se izve pri posestniku Konrad Lorber, Spod. Dravograd na Koroškem. 426

Proda se takoj ob cesti na Pragarskem 3 minute od kolodvora ena zelo lepa nova, elegantna zidana nadstropna hiša, za vsako obrt pripravna z 6 lepimi stanovanji, z gospodarskim poslopjem, dobro pitno vodo in 1 in pol orala najboljšje zemlje poleg hiše, se zavoljo preselitve do najdalje 15. aprila za 19.000 K prodaja. Pri kupnini se samo 1.000 K izplača drugo lahko ostan. Natančneje pove Franc Peteline, Zg. Poljskava pri Pragarskem. 420

Pozor! Kdor želi kakšno posestvo gostilno ali hišo kjerkoli, hitro prodati ali kupiti, blagovoli se naj obrniti na Franca Peteline, Zg. Poljskava pri Pragarskem. 451

Oznailo. Zavoljo preselitve se bodo vse premične reči na 18. aprila na beli torek, ob 8. uri dop. po dražbi prodajale: dva konja, eden brzovozec, svinje, 3 goved, 5 različnih vozov, krma, slama, vino, visoka posoda, sadni most, mlin za jabolke, mala stiskalnica, poljsko orodje in vse pohištvo v gostilni Jožeta Kunst, Zg. Hajdin pri Ptuj. Blago je vsaki dan na ogled in za dobiti. 432

Lep vinograd pol ure od kopalnice Rogatec-Slatina meri 2½ orala z zidanim in z opeko kritim poslopjem z eno sobo, kuhinjo, prešo z dvema kleti in z vso vinsko posodo, vse v dobrem stanu, je na prodaj za 6000 K. Emilija Zorman Sv. Trojica Rogatec-Slatina. 433

Posestvo

Srednji štajer, četrte ure od trga, lepa hiša in gospodarsko poslopje, več oralov polja, skoraj 4 orali gozda za posekati, se radi sta osti prodaja Vpraša se: Gradec, Schiesstattgasse 29, I. nadstropje (vrata z pisemsko truzico). 438

Jako lepo posestvo se prodaja, lepa lega, pripravna za vsakega gospoda kot letovišče, ali za kakega gospodarja, arondirano 14½ oralov, 40 minut od mesta Ptuj in 5 minut od cerkve, 4½ oralov travnikov, 4 orale njiv, 800 sadnih dreves, bradje, vrt, 800 težnjev vinograda (polevica novi nasad), vse v najboljšem redu in dobro gnojeno, 6 oralov gozda, lepa gospodarska hiša, devet prostorov, podstropje, klet in hram gospodarsko poslopje, hram in hlev, hlevi za prašice, pralna kuhinja in sušilnica za sadje, listnica vse z opeko krito in v najboljšem stanju. Pripravni gospodarski stroji, kakor: centrifuga za mleko, parilnik, slamožernica, mlin, reznica za peso, stroj za pranje pece, krompirja itd. Več se izve pri Franjo Počkaj, Šmarje pri Jelšah Sp. Štajersko. 912

Bilezniški uradnik išče službo. Zaradi smrti prejšnjega g. dr. si moram poiskati drugo službo pri kakem dr. notarju samo, ker izurjen v zemljiškoknjižnih zadevah, želi tudi v kako drugo pisarno stopiti. Naslov pove upravitelstvo. 236

Išče se gostilno na račun, prevzame se takoj. Naslov pove upravitelstvo. 227

Menjam svoj umetni valjčni mlin z najboljšim obratom, samo zaradi bolebnosti s hišo ali posestvom na deželi. V mlinu lahko dela z uspehom tudi, kdor ni v tej stroki izkušen. Ponudbe se prosijo pod „Mlin“ na upravitelstvo tega lista. 407

Trgovina s steklom = porcelanom in kamenino
Iv. Kleinšek
Maribor, Koroška cesta 17

priporoča svojo bogato zalogo steklene in porcelanske posode, svetilk, ogledal, šip in okvirjev za podobe kakor vse v to stroko spad. dela.

Poprave se hitro, zelo solidno in najcen. izvršujejo!

Delavnica za popravila!

Velika zaloga ur, d'agocostli, srebrnih in optičnih stvari po vsaki ceni.

Tudi na obroke! Ilustr. cenik zastoji gramofone od 20 do 200 K.

Niklasta remont-ura K 8-50
Pristna srebrna ura „ 7-
Original omega ura „ 18-
Kuhinjska ura „ 4-
Bodiljka, niklasta „ 3-
Poročni prstani „ 2-
Srebrne verižice „ 2-

— Večletna jamstva —

Nasl. Dietinger

Theod. Fehrenbach

urar in očalar

Maribor, Koroška cesta 28.

Kupujem zlato in srebro.

Pozor!

Priporočam svoje 4½ kg težke, dobro izkušene, bakrene

Vacuum-peronospora

škropilnice po 24 K

kakor tudi vse dele razpršilnika: gumaste plošče: ventil, cevi itd. z jamstvom.

Vsi sistemi se hitro in po ceni popravijo. 403

Jos. Hitzl-a nasl.

W. Weiss, Maribor

Koroška cesta 6.

Stefan Kaufmann

trgovina z železnino v Radgoni, 23 priporoča

štedilnike

in vsakovrstno posodo.

Robert Diehl žganjarna v Celju — priporoča svojo doma žgano slivovko, tropinovec, vinsko žganje, brinjenec kakor tudi štajerski konjaki

Trgovina s papirjem in pisalnim orodjem

Goričar & Leskovšek v Celju

— Graška ulica št. 7. —

Lasna založba šolskih zvezkov, risank in risalnih skladov po najnovejših predpisih.

Na debelo!

Na drobno!

Edina štaj. narodna steklarska trgovina
na debelo in na drobno

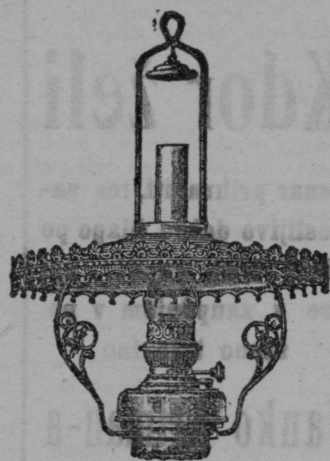
Franc Strupi : Celje

Graška cesta

priporoča po najnižjih cenah svojo bogato zalogo steklene in porcelanaste posode, svetilk, ogledal, vsakovrstnih šip in okvirjev za podobe.

Prevzetje vseh steklarskih del pri cerkvah in priv. stavbah.

..... Najsolidnejša in točna postrežba.

Slov. brivnica v Mariboru!

Slavnemu občinstvu v Mariboru in okolici priporočam svojo brivnico, ki se nahaja v

Tegetthofovi ulici števil. 22

v hiši g. dr. Kaca. Postrežba strogo solidna! — Za obilen obisk prosi

Juro Gredlič, brivec.

Svoji k svojim!

Janko Artman-u
da si ogledate
največjo izložbo trpežnih in lepih svilnatih robcev.
Ta velikanska izložba
je v prvem nadstropju trgovske hiše
Janko Artman-a
v Šent Jurju ob juž. žel. pri farni cerkvi. 413

Razglas.

Usojam si svojim p. n. kupcem uljudno naznaniti, da sem svojo, doslej g. C. Worsche v najem oddano, splošno priljubljeno trgovino z manufakturo, suknom, modnim in platnenim blagom

v Mariboru, Glavni trg št. 16

(zraven lekarne)

zopet sam prevzel in da jo bodem z večjo, dobro sortirano zalogo kakor v prejšnjih letih naprej vodil. — Zlasti si do voljsem opozarjati na svoje gotove predpasnike in perilo, ki se izdeluje v moji hiši sami.

S tem da prosim, da mi naklonite svoje zaupanje in da se sami o nizki ceni ter izborni kakovosti prepričate, beležim z velespoštovanjem

K. Pichler.

Postrežba poštena!

Cene primerne!

Poiščite in obiščite

narodnega in domačega trgovca

Franca Lenart v Ptuj,

ki je dobil za spomlad in leto veliko izbiro najnovejših štof, za moške ter razne volne za ženske obleke in bluze. Priporoča pa tudi mnogo lepih novodošlih čerjcev stalnih barv, kakor tudi obilo drugega v to stroko spadajočega blaga po nizkih cenah.

Kdor bo z blagom zadovoljen, naj pove svojim znancem, Kdor bo z blagom nezadovoljen, naj pove meni.

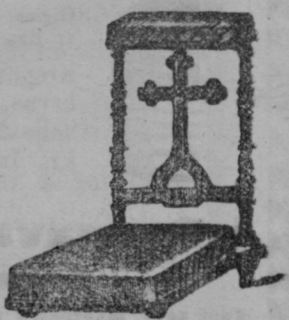
Priporoča se

Franca Lenart v Ptuj.

Svetovno mojstrstvo

v industriji ur končno osvojeno

vsled prevzetja edine prodaje sem v stanu za samo K 4'90 ponuditi elegantno posebno ploščato amerik. 14 kar. duble zlato švic. žepno uro. Ista ima 36 ur idočo anker kolesje s premirano znamko „Speciosa“ in je električnim potom prevlečena s pristnim zlatom. Jamstvo za točen tek 4 leta. 1 komad K 4'90, 2 komada K 9'30. Vsaki nri se pridene zastoj fino pozlačena verižica. Brez rizika, ker je dovoljena zamenjava oz. se denar vrne. E. Holzer, Krakov, Stradom 18/107.

Prva južno-štajerska kamnoseška družba v Celju.

Žaga, brusi in struže s strojnim obratom. :: Zavod za graviranje črk. :: Izvršuje nagrobne spomenike in vsa monumentalna in stavbena dela iz tu- in inozemskega materiala.

Plošče za pohištvo iz raznobarnega marmorja :: Velika zaloga izgotovljenih nagrobnih spomenikov :: Najnižje cene :: Kulantni plačilni pogoji :: Naročila se izvršujejo točno.

Ceniki in stroškovni proračuni brezplačno.

Brzjavke: **Kamnoseška družba : Celje.**

Časno priznanje 1885.

Stareznana trgovina s semenjem

M. Berdajs, Maribor

Sofijin trg

priporoča svojo veliko zalogo travnega, deteljinega vrtnega in gozdnega semena po nizki ceni. — Opominjam posebno na deteljno seme, katero se letos po precej nizki ceni kot „naturall“ ponuja, ter omenjam, da prodajam samo pristno deteljo, garantirano, brez predence (grinte) in so čast. kupovalcem spričevala na razpolago.

Poljski mavec (gips)

najboljše umetno gnojilo za polje in travnike priporoča **M. Berdajs, Maribor - Sofijin trg.**

Za veliko noč!

priporočam svojo veliko zalogo manufakturnega blaga za moške in ženske obleke, svilene robce, srajce, kravate itd.

vse najnovejše

Toraj ne bode nobenemu žal ako se spodaj imenovana trgovina poišče.

Manufakturna trgovina:

Jožef Ulaga : Maribor

Tegetthofova cesta št. 21.

Postrežba točna in solidna. :: Po jako nizkih cenah. ::

Največja mizarska in tapetarska trgovina

Karol Wesiak - Maribor

Pohištva in posteljne oprave

..... po najnižjih cenah.

Cenik in proračun zastoj.

561

Tegetthofova ulica števil. 19.

Lastna mizarska in tap. delavnica.

